

3.A ZŠ Plešivec Český Krumlov, vyučující Hana Kaboňová

Aktivita	Role učitele a žáků
1 Úvod, cíl hodiny	Učitelka pozdraví žáky a představí hosty.
2 Motivační úloha	Učitelka rozdá dětem pracovní listy (viz obr. 3.1). Motivační úloha: „Zahrajeme si na prodavače, kterému se rozbila kasa, a musel tedy účtenky psát ručně. Zapomněl zapsat součty. Vypočítejte, kolik stály nákupy, a zapište do rámečku na účtence.“ Žáci si přečtou úlohu, vypočítají součty a zapiší je do modrého rámečku na účtence. Pozn.: Východiskem písemného počítání se měla stát znalost sčítání z paměti. Žáci vědí, že musí sčítat jednotky s jednotkami a desítky s desítkami. To si provedením výpočtu připomenou.
3 Práce ve dvojicích	Učitelka vyzve k vrstevnické kontrole práce slovy: „Najděte si do dvojice kamaráda, který řešil stejnou úlohu, a zkontrolujte si výsledek. Pokud máte v modrém rámečku jiné číslo, přepočítejte to spolu.“
Chyby v pamětném počítání se téměř nevyskytly.	
4 Záznam, jak jsme počítali	Učitelka: „Na pracovním listě na řádky vedle paragonu zaznamenejte, jak jste počítali. Pohovořte si o svém postupu s kamarády.“ Někteří žáci předvedou na tabuli způsob svého počítání.
Potvrdil se předpoklad, že žáci sčítají nejprve desítky, pak jednotky; výsledky sečtou dohromady.	
5 Jiný způsob počítání?	Učitelka dává prostor žákům, kteří počítali jiným způsobem.
Pouze jedna dívka si sčítance přepsala pod sebe. Způsob ji naučila maminka, protože počítání vedle sebe jí nejde.	
6 Způsob zápisu sčítanců pod sebe a počítání pod sebou	Učitelka směřuje pozornost žáků k tomu, že na účtence je výpočet zapsán pod sebou, a hledá s nimi odpověď na otázku, jak tento způsob zápisu ovlivní výpočet. Situace by měla vyústit v odpovědi na otázky: „Jak vám to vyšlo? Máte stejný výsledek jako v modrém rámečku? Pokud ne, jak je to možné?“
Záměrem zde bylo pracovat s chybným zápisem: na některých pracovních listech čísla nebyla pod sebou zapsána správně. Žáci ale nebyli ochotní sečíst čísla chybně, nepomohl ani pokyn, aby si „sloupečky“ naznačili tužkou a pak sčítali čísla zapsaná pod sebou (i chybně).	
7 Zápis příkladů se shodným výsledkem	Učitelka: „Kdo má stejný výsledek? Pojdte svůj zápis napsat na tabuli přesně jako na vaší účtence.“ Žáci zapisují na tabuli své výpočty a vysvětlují, jak postupovali.
Objevil se problém zápisu v řádech s „přechodem desítky“. Žáci navrhli způsob zápisu.	
8 Proč to vyšlo nebo nevyšlo?	Učitelka vyzve žáky, aby ve dvojicích prodiskutovali příklady, kde sčítáním čísel pod sebou nedostali správný výsledek, a odpověděli na otázku: „Proč někdo správný výsledek má a jiný ne?“ Žáci měli svůj názor napsat do modré bubliny (obr. 3.1).
9 Sdílení ve velké skupině	Žáci čtou své názory a odpovídají na položené doplňující otázky.

Metodou řízeného objevování a pokládání doplňujících otázek byla vyvozena pravidla algoritmu. Přijatá pravidla zapsala učitelka na tabuli.